

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบกฎกระทรวงควบคุมไอน้ำมันเชื้อเพลิง (ฉบับที่ ๒)
พ.ศ. ๒๕๕๓

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมกฎกระทรวงควบคุมไอน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. ๒๕๕๐ ดังต่อไปนี้
(๑) กำหนดบทนิยามคำว่า “น้ำมันเชื้อเพลิง” โดยไม่ให้นำรวมถึงก๊าซธรรมชาติ
และก๊าซปิโตรเลียมเหลว

(๒) กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการควบคุมไอน้ำมันเชื้อเพลิงในเขตพื้นที่
ที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงานประกาศกำหนดให้มีการติดตั้งระบบควบคุมไอน้ำมันเชื้อเพลิง
ลักษณะที่ ๑

เหตุผล

โดยที่กฎกระทรวงควบคุมไอน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. ๒๕๕๐ มีผลใช้บังคับกับ
น้ำมันเชื้อเพลิงที่มีลักษณะเป็นของเหลวตามพระราชบัญญัติควบคุมน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. ๒๕๔๒
ซึ่งต่อมาพระราชบัญญัติควบคุมน้ำมันเชื้อเพลิง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๐ ได้ขยายขอบเขต
ของน้ำมันเชื้อเพลิงให้นำรวมถึงก๊าซธรรมชาติและก๊าซปิโตรเลียมเหลวด้วย ดังนั้น เพื่อให้เกิด
ความชัดเจนว่ากฎกระทรวงควบคุมไอน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. ๒๕๕๐ มีผลใช้บังคับกับน้ำมัน
เชื้อเพลิงที่มีลักษณะเป็นของเหลวเท่านั้น สมควรกำหนดบทนิยามคำว่า “น้ำมันเชื้อเพลิง”
ไม่ให้นำรวมถึงก๊าซธรรมชาติและก๊าซปิโตรเลียมเหลว นอกจากนี้ โดยที่การออกประกาศกำหนด
เขตพื้นที่ให้มีการติดตั้งระบบควบคุมไอน้ำมันเชื้อเพลิง ลักษณะที่ ๑ เป็นภาระแก่ผู้ประกอบการ
กิจการในเขตพื้นที่นั้นโดยไม่เหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจ สมควรปรับปรุงหลักเกณฑ์และวิธีการ
จ่ายน้ำมันเชื้อเพลิงของคลังน้ำมันเชื้อเพลิง สถานที่เก็บรักษาน้ำมันเชื้อเพลิงที่มีการจ่ายน้ำมัน
เชื้อเพลิงให้กับรถขนส่งน้ำมันเชื้อเพลิง สถานที่ที่มีการรับหรือจ่ายน้ำมันเชื้อเพลิงโดยระบบขนส่ง
น้ำมันเชื้อเพลิงทางท่อและจ่ายน้ำมันเชื้อเพลิงให้กับรถขนส่งน้ำมันเชื้อเพลิง และระบบรับน้ำมัน
เชื้อเพลิงของรถขนส่งน้ำมันเชื้อเพลิง ในเขตพื้นที่นั้นให้เหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจและ
เทคโนโลยีในปัจจุบัน จึงจำเป็นต้องออกกฎกระทรวงนี้

กฎกระทรวง
ควบคุมไอน้ำมันเชื้อเพลิง (ฉบับที่ ๒)
พ.ศ. ๒๕๕๓

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติควบคุมน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. ๒๕๔๒ และมาตรา ๗ (๑) (๓) และ (๗) และวรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติควบคุมน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติควบคุมน้ำมันเชื้อเพลิง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๐ อันเป็นกฎหมายที่มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๙ ประกอบกับมาตรา ๓๓ มาตรา ๔๑ และมาตรา ๔๓ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงานออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้เพิ่มบทนิยามคำว่า “น้ำมันเชื้อเพลิง” ก่อนบทนิยามคำว่า “ไอน้ำมันเชื้อเพลิง” ในข้อ ๑ แห่งกฎกระทรวงควบคุมไอน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. ๒๕๕๐
““น้ำมันเชื้อเพลิง” หมายความว่า น้ำมันเชื้อเพลิงตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมน้ำมันเชื้อเพลิง แต่ไม่รวมถึงก๊าซธรรมชาติและก๊าซปิโตรเลียมเหลว”

ข้อ ๒ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นข้อ ๓๕ ข้อ ๓๖ และข้อ ๓๗ แห่งกฎกระทรวงควบคุมไอน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. ๒๕๕๐

“ข้อ ๓๕ ให้คลังน้ำมันเชื้อเพลิง สถานที่เก็บรักษาน้ำมันเชื้อเพลิงที่มีการจ่ายน้ำมันเชื้อเพลิงให้กับรถขนส่งน้ำมันเชื้อเพลิง และสถานที่ที่มีการรับหรือจ่ายน้ำมันเชื้อเพลิง โดยระบบขนส่งน้ำมันเชื้อเพลิงทางท่อและจ่ายน้ำมันเชื้อเพลิงให้กับรถขนส่งน้ำมันเชื้อเพลิงที่ตั้งอยู่ในเขตพื้นที่ตามประกาศกำหนดเขตพื้นที่ที่ออกตามข้อ ๒ (๑) (ก) ติดตั้งระบบจ่ายน้ำมันเชื้อเพลิงชนิดที่มีการจ่ายน้ำมันเชื้อเพลิงใต้ถัง (bottom loading) ให้กับรถขนส่งน้ำมันเชื้อเพลิง และจะติดตั้งระบบจ่ายน้ำมันเชื้อเพลิงชนิดที่มีการจ่ายน้ำมันเชื้อเพลิงเหนือถัง (top loading) ให้กับรถขนส่งน้ำมันเชื้อเพลิงด้วยก็ได้

ในกรณีที่ติดตั้งระบบจ่ายน้ำมันเชื้อเพลิงชนิดที่มีการจ่ายน้ำมันเชื้อเพลิงใต้ถัง ต้องดำเนินการให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวงนี้ และในกรณีที่ติดตั้งระบบจ่ายน้ำมันเชื้อเพลิงชนิดที่มีการจ่ายน้ำมันเชื้อเพลิงเหนือถัง ให้ได้รับยกเว้นไม่ต้องปฏิบัติตามข้อ ๑๐ และข้อ ๑๓ และต้องดำเนินการให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

ข้อ ๓๖ รถขนส่งน้ำมันเชื้อเพลิงที่ได้รับการจดทะเบียนหรือได้รับการอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบกก่อนวันที่ประกาศกำหนดเขตพื้นที่ที่ออกตามข้อ ๒ (๑) (ก) ใช้บังคับ สามารถนำมารับน้ำมันเชื้อเพลิงในสถานที่ตามข้อ ๓๕ ได้ ไม่ว่าจะมียระบบรับน้ำมันเชื้อเพลิงชนิดที่มีการรับน้ำมันเชื้อเพลิงใต้ถัง (bottom loading) หรือชนิดที่มีการรับน้ำมันเชื้อเพลิงเหนือถัง (top loading)

ในกรณีที่มีระบบรับน้ำมันเชื้อเพลิงชนิดที่มีการรับน้ำมันเชื้อเพลิงใต้ถัง ต้องดำเนินการให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวงนี้ และในกรณีที่มีระบบรับน้ำมันเชื้อเพลิงชนิดที่มีการรับน้ำมันเชื้อเพลิงเหนือถัง ให้ได้รับยกเว้นไม่ต้องปฏิบัติตามข้อ ๑๘ ข้อ ๒๐ ข้อ ๒๑ และข้อ ๒๒ และต้องดำเนินการให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

ในกรณีที่รถขนส่งน้ำมันเชื้อเพลิงตามวรรคหนึ่งได้รับการจดทะเบียนหรือได้รับการอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบกเกินสิบปีก่อนวันที่ประกาศกำหนดเขตพื้นที่ที่ออกตามข้อ ๒ (๑) (ก) ใช้บังคับ ถ้ามีระบบรับน้ำมันเชื้อเพลิงชนิดที่มีการรับน้ำมันเชื้อเพลิงเหนือถัง ต้องทำการทดสอบระบบควบคุมไอน้ำมันเชื้อเพลิงตามข้อ ๒๘ ทุกหนึ่งปี การทดสอบให้กระทำโดยวิศวกร สาขาวิศวกรรมเครื่องกล ตามกฎหมายว่าด้วยวิศวกร และให้เก็บรายงานผลการทดสอบไว้ที่รถขนส่งน้ำมันเชื้อเพลิงให้สามารถตรวจสอบได้

ข้อ ๓๗ รถขนส่งน้ำมันเชื้อเพลิงที่รับน้ำมันเชื้อเพลิงในสถานที่ตามข้อ ๓๕ และมีการจ่ายน้ำมันเชื้อเพลิงให้แก่สถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงเฉพาะที่ตั้งอยู่นอกเขตพื้นที่ที่กำหนด ให้มีการติดตั้งระบบควบคุมไอน้ำมันเชื้อเพลิง ให้ได้รับยกเว้นไม่ต้องปฏิบัติตามข้อ ๒๔ ข้อ ๒๕ และข้อ ๒๖”

ข้อ ๓ เมื่อครบกำหนดสองปีนับแต่วันที่กฎกระทรวงนี้ใช้บังคับ คลังน้ำมันเชื้อเพลิง สถานที่เก็บรักษาน้ำมันเชื้อเพลิงที่มีการจ่ายน้ำมันเชื้อเพลิงให้กับรถขนส่งน้ำมันเชื้อเพลิง และสถานที่ที่มีการรับหรือจ่ายน้ำมันเชื้อเพลิงโดยระบบขนส่งน้ำมันเชื้อเพลิงทางท่อและจ่ายน้ำมันเชื้อเพลิงให้กับรถขนส่งน้ำมันเชื้อเพลิง ที่ตั้งอยู่ในเขตพื้นที่ตามประกาศกำหนดเขตพื้นที่ที่ออกตามข้อ ๒ (๑) (ก) แห่งกฎกระทรวงควบคุมไอน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. ๒๕๕๐ ให้มีหัวจ่ายน้ำมันเชื้อเพลิง (loading arm) ชนิดที่มีการจ่ายน้ำมันเชื้อเพลิงเหนือถัง (top loading) ได้ไม่เกินผลิตภัณฑ์ละหนึ่งหัวจ่าย

ข้อ ๔ เมื่อครบกำหนดสิบปีนับแต่วันที่กฎกระทรวงนี้ใช้บังคับ ระบบจ่ายน้ำมันเชื้อเพลิงของคลังน้ำมันเชื้อเพลิง สถานที่เก็บรักษาน้ำมันเชื้อเพลิงที่มีการจ่ายน้ำมันเชื้อเพลิงให้กับรถขนส่งน้ำมันเชื้อเพลิง และสถานที่ที่มีการรับหรือจ่ายน้ำมันเชื้อเพลิงโดยระบบขนส่งน้ำมันเชื้อเพลิงทางท่อและจ่ายน้ำมันเชื้อเพลิงให้กับรถขนส่งน้ำมันเชื้อเพลิง และระบบรับน้ำมันเชื้อเพลิงของรถขนส่งน้ำมันเชื้อเพลิงตามข้อ ๓๕ และข้อ ๓๖ แห่งกฎกระทรวงควบคุมไอน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. ๒๕๕๐ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยกฎกระทรวงนี้ แล้วแต่กรณี ต้องเป็นชนิดที่มีการรับหรือจ่ายน้ำมันเชื้อเพลิงใต้ถัง (bottom loading) เท่านั้น

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒ เมษายน พ.ศ. ๒๕๕๓

นายวรรณรัตน์ ชาญนุกูล
(นายวรรณรัตน์ ชาญนุกูล)
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงาน

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา เล่ม ๑๒๗ ตอนที่ ๒๗ ก วันที่ ๒๖ เมษายน ๒๕๕๓,
หน้า ๗